

бори, дилеми и колебания, останали обаче невидими, неоповестени публично. Огрубено казано, в “Желание”-II Яворов отстоява аура-та, топосната моностилистика, светонагласата на Лермонтов. Това прилежно отстояване на чуждия /възприет като изконно свой/ по-черк, вграждането му в собственото писане, в оптималната му изказова очистеност, пренасянето на мислимата му специфичност би могло да обясни защо в хрестоматийния текст на Яворов са заличени двата симптоматични образа: “милваща серена” /несъмнена оксиморонна контаминация на Хайневата Лорелай и грижовните Ботеви самодиви/ и “бездна мълчалива”. Мислейки Лермонтовите образи като оптимален знак на собствената субективност⁹, Яворов съзира пустинността, полупокоя, полусъня, мъдрото себесмирение като най-ярката доминанта на тази поезия, на този свят, на този пространствен модел. И не че у Лермонтов не се разтварят страховити бездни, не че у самия Яворов през този период внушението за кошмарно пропадане-разпад на Аза, за устремно влечение надолу, към хтоничното не е проявено¹⁰, но в каноничното “Желание” образът “бездна” просто трябва да се стопи, да изчезне, понеже немотивираната му поява /”Покой над бездна мълчалива, /”о, съблазнителна мечта”/ накърнява визията на абсолютно притихналото, обезлюдено, о б е з ч у в с т в е н о пространство. /Всъщност подобен топосен модел не е новост в Яворовия дискурс - игриво, сякаш на шега, с виртуозна лекота, той е зададен преди това в “Калиопа” /1899/: “Бог знай вече, де далече, /в диви пуцинаци...” са стихове, негативно маркиращи идеалността, отвъдността, иреалното. Уместно в случая звучи допускането, че, предпочитайки “Желание”-II като окончателен, като с в о й текст, Яворов в известна степен се стреми да доутвърди - в нов изказан модус - по-ранната визия, също инспирирана от Лермонтов. Навярно заради това извънредно лекото постигане-очертаване на романтично отдалеченото, приказно-екзотично пространство е същностният повод за Димо Кьорчев да определи “Калиопа” като “мещанска поема”./ Презумпцията за безлюдие на лермонтовския хронотоп съвсем естествено прогонва от Яворовия текст и чисто орнаменталния образ “милваща серена”. Съкращаването на последната строфа превръща декоративните природни реалии в прозопопеи:

И тамо - нека ме целува